

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/103/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317213612
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4317213612.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, v zastúpení Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanej: O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, o zaplatenie 213,96 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 5Csp/144/2017-62 zo dňa 22.novembra 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako aj o výroku o trovách konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 81,46 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 81,46 eura od 01.05.2016 do zaplatenia, do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej súd nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal.

2. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na obsah podaného návrhu na začatie konania, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 213,96 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel zmluvu č. A8684359, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné podmienky. Na základe tejto zmluvy vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá jej umožňovala využívať telekomunikačné služby žalobcu. Žalobca zároveň poukázal na skutočnosť, že pri uzavretí dodatku k zmluve č. A8684359 odpredal žalovanej mobilný telefón značky "Samsung Galaxy Ace 4 white" za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 159,- eur. Žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu za poskytnuté služby vo výške 103,96 eura, čím porušila svoje zmluvné povinnosti, pretože v zmysle bodu 2.5dodatku k zmluve č. A8684359 bola povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 132,50 eura. Žalobca doručil žalovanej pokus o pokonávku zo dňa 21.03.2016 o zaplatenie dlžnej sumy, pričom žalovaná ani v dodatočnej lehote nereagovala na plnenie ani čiastočnou úhradou. Žalobca následne odpísal časť pohľadávky za neuhradené služby vo výške 22,50 eura, ktorú si v konaní neuplatňuje. Z uvedených dôvodov sa domáhal zaplatenia sumy 81,46 eura z titulu neuhradených poplatkov za poskytnuté služby, ako aj nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 132,50 eura, t.j. celkovo 213,96 eura.

3. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že medzi stranami sporu bola uzavretá formulárová zmluva o poskytovaní verejných služieb s dodatkom, na základe ktorých vznikol spotrebiteľsko-právny vzťah. Žalobu žalobcu považoval za čiastočne dôvodnú, a to čo do sumy 81,46 eura, ktorá predstavuje cenu za poskytnuté elektronické služby. Zároveň priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 81,46 eura od 01.05.2016 do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., nakoľko žalovaná sa dostala od 01.05.2016 do omeškania. Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 132,50 eura

dospel k záveru, že v tejto časti žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca uplatňoval svoj nárok z neplatného dojednaní, a to dohody o zmluvnej pokute, ktorú považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1, 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka. Toto dojednanie nepovažoval za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, pretože žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so spotrebiteľom - žalovanou osobitne nevyjednával. Skonštatoval, že z neplatnej zmluvnej podmienky tak nemohlo vzniknúť žalobcovi právo na plnenie. Podporne poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.02.2011. Uviedol, že uplatnená zmluvná pokuta predstavuje vo vzťahu k sume 81,46 eura, ktorú si uplatňuje žalobca voči žalovanej z titulu nezaplatených poplatkov za poskytnuté elektronické služby sankciu dosahujúcu 162 % uplatneného nároku. Výšku takejto sankcie súd považoval za neprímeranú k hodnote zabezpečovanej povinnosti. Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná.

4. Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 132,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 01.05.2016 do zaplatenia. Zároveň, aby rozhodol o trovách konania tak, že žalobcovi prizná nárok na ich náhradu v rozsahu 100%. Uplatnil si tiež trovy odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania žalobca uviedol, že súd prvej inštancie postupoval z procesnej stránky podľa ust. § 297 druhá veta CSP, v zmysle ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur. Žalobca zastal názor, že v predmetnej veci podmienka jednoduchosti právneho posúdenia veci nebola splnená. V súvislosti s kritériom nespornosti tvrdení strán poukázal na skutočnosť, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaná sa napriek poučeniu k žalobe nevyjadrila. Ak mal teda súd za to, že skutkové tvrdenia strán sú nesporné, mal vychádzajúc z tvrdení žalobcu žalobe v plnom rozsahu vyhovieť. Žalobca dospel k záveru, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zastal názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym zisteniam, keď vyslovil záver, že žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku k zmluve č. A8684359. Poukázal na to, že žalovaná mala možnosť výberu, mohla sa rozhodnúť, či si zvolí program s paušalom alebo s kreditom, mala možnosť nastaviť si výšku mesačného paušálu, zvoliť si telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu alebo nie a pod. Uzavrel, že žalovaná uskutočnila individuálne voľby na základe vlastnej a slobodnej vôle. K vyjadreniu súdu, že dohodnutá zmluvná pokuta spôsobuje značnú nerovnováhu medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom uviedol, že súd izoloval zmluvnú pokutu od ostatných dojednaní v zmluve, t.j. neprihliadal na benefity, ktoré boli v zmysle zmluvy a jej dodatku žalovanej poskytnuté. Skonštatoval, že súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť, keď v rámci hodnotenia rovnosti postavenia zmluvných strán zohľadnil len zmluvnú pokutu. Žalobca mal za to, že žalovaná vstupovala do zmluvného vzťahu s nečestným a špekulatívnym úmyslom získať hodnotné telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu bez úmyslu plniť si svoje povinnosti a zotrvať v dobe viazanosti. Takéto konanie žalovanej považoval za konanie, ktoré hrubo porušuje dobré mravy a poskytnutie právnej ochrany ako v prípade čestného spotrebiteľa by predstavovalo zneužitie právneho inštitútu.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

9. Predtým, ako odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska hmotného práva, skúmal, či súd prvej inštancie zaťažil konanie vadou konania namietanou žalobcom, spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý súdny proces.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

12. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu ako finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia, jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. (viď rozsudok NSSR 1 Cdo 222/2017, 2Cdo 145/2017, 3 CDo 269/2015...).

13. Žalobca videl porušenie práva na spravodlivý súdny proces v tom, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania bez splnenia podmienok ustanovených v § 297 písm. b) CSP.

14. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

15. Z citovaného ustanovenia písm. b/ vyplýva, že musia byť súčasne splnené obe podmienky, t.j. jednoduché právne posúdenie a nesporné tvrdenia strán sporu. Nesporné tvrdenia strán sporu sú závislé na procesných úkonoch žalovaného a možno ich považovať za nesporné v tom prípade, ak sa žalovaný v súdom stanovenej lehote podľa § 167 ods. 2 CSP k žalobe nevyjadrí, resp. sa vyjadrí takým spôsobom, že skutkové tvrdenia žalobcu žiadnym spôsobom nespochybnil.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie doručil žalobu na vyjadrenie žalovanej. V stanovenej lehote sa nevyjadřila, preto oznámil verejné vyhlásenie rozhodnutia dňa 14.11.2017, ktorý vyhlásil 22.11.2017. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. V odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 13. rozsudku) uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že v prípade dojednaní zmluvnej pokuty nemožno hovoriť o individuálne dojednanom zmluvnom ustanovení. Uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie je zmätočné, pretože súd prvej inštancie v tejto veci dokazovanie nevykonával, keďže vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Súd prvej inštancie v konaní pochybil, keď neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k možnému právnenému posúdeniu veci súdom prvej inštancie o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, pre ktorý dôvod žalobu v tejto časti zamietol. Ak súd mieni začať skúmať neprijateľnú zmluvnú podmienku ex offo, musí stranám sporu umožniť vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aby bolo jeho rozhodnutie predvídateľným. Princíp kontradiktórnosti totiž zabezpečuje stranám rovnaké

právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a ku skutkovým a právnym okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok konania.

17. Túto možnosť by mal mať jednak žalobca (dodávateľ), v ktorého záujme je preložiť dôkazy a tvrdenia o tom, že zmluvná podmienka nie je neprijateľná a musí prihliadnuť aj na vyjadrenie spotrebiteľa, či si aj napriek neprijateľnosti zmluvnej podmienky nepraje byť ňou viazaný.

18. Súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle vyššie uvedených princípov, vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, bez toho, aby umožnil žalobcovi nielen vyjadriť sa k otázke neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa dojednanej zmluvnej pokuty ale aj prípadne navrhnúť vykonanie dôkazov v tomto smere . Týmto postupom čím žalobcovi odňal právo na spravodlivý súdny proces. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

19. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vec prejednať, prípadne vykonať dôkazy, ktoré strany sporu navrhnú a opätovne vo veci rozhodnúť. Svoje nové rozhodnutie súd prvej inštancie aj riadne odôvodní tak, spĺňalo požiadavky kladené na rozsudok súdu ust. § 220 ods.2 CSP, pričom sa zároveň vyporiada s argumentmi žalobcu uvedenými v podanom odvolaní. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne aj o nároku na náhradu trov celého konania vrátane tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).